

Warszawa, 14 grudnia 2018

**Szanowny Pan Jacek Jastrzębski
Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego**

Prośba o uzyskanie dostępu do informacji publicznej na podstawie Ustawy o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 [Dz.U. 2001 Nr 112 poz. 1198]¹

Szanowny Panie Przewodniczący,

Stowarzyszenie Stop Bankowemu Bezprawiu przez ostatnie kilka lat próbowało od Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego uzyskać odpowiedzi na istotne społecznie pytania w trybie dostępu do informacji publicznej. Większość z nich, za czasów kiedy przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego był pan Marek Ch., wobec którego w listopadzie br. prokuratura wszczęła śledztwo z art. 231 par. 2 kodeksu karnego, nie doczekała się odpowiedzi. Żywiąc nadzieję, że Urząd pod nowym - Pana - przewodnictwem stał się bardziej transparentny i otwarty na pytania kierowane ze strony społecznej przedstawiamy poniżej listę zagadnień, które mają dla nas szczególne znaczenie, a odpowiedź na nie pozwoliłaby sędziom wydającym wyroki w naszej sprawie oraz opinii publicznej lepiej zrozumieć problem kredytów tzw. frankowych. Pozwoliłaby uświadomić zarówno wymiarowi sprawiedliwości jak i Polakom, że pełną winę za spowodowanie problemów kredytobiorców ponosi sektor finansowy, który sprzedawał produkt w oparciu o inżynierię finansową stwarzającą nie znane w momencie zawierania umowy ryzyko po stronie konsumenta. Spowodował także ogromne, nie oszacowane dotąd straty w gospodarce Polski.

W imieniu Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu i osób pokrzywdzonych przez banki sprzedające w Polsce nieuczciwe instrumenty finansowe uprzejmie proszę o odpowiedź na poniższe pytania:

1. W raportach banków, w pozycjach dotyczących finansowania tzw. kredytów walutowych, pojawiają się takie pozycje jak „pożyczki”, CIRS, FX SWAP. Natomiast po stronie pasywów praktycznie nie pojawiają się sumy CHF, które odpowiadałyby aktywom kredytów CHF. Czy którykolwiek bank udzielający kredytów indeksowanych do franka szwajcarskiego i denominowanych we franku szwajcarskim dokonywał zakupu tej waluty, by finansować kredyty walutowe swoich klientów? Jeżeli tak, to który z banków stosował takie finansowanie i w jakim procencie kredyty te finansowane były zakupioną walutą CHF?
2. Czy ze stosowaniem finansowania na masową skalę „pożyczkami” waluty, FX SWAP i CIRS wiąże się proces umacniania waluty lokalnej (PLN) w momencie zawierania kontraktów ubezpieczających ryzyko banku i ryzyko osłabienia waluty lokalnej w momencie ich zamykania, tak jak mowa o tym w dokumencie “FX Swaps: Implications for Financial and Economic Stability” autorstwa Bergljot B. Barkbu i Li Lian Ong opublikowanym przez International Monetary Fund w 2010 roku² str. 17 i 18?

¹ art. 1 z dnia 6 września 2001 r. Ustawy o dostępie do informacji publicznej "Każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie."

² <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2010/wp1055.pdf> “FX Swaps: Implications for Financial and Economic Stability” autorstwa Bergljot B. Barkbu i Li Lian Ong opublikowanego przez International Monetary Fund str. 17 i 18, 2010

3. Dr Piotr Mielus w swojej pracy „Wpływ sanacji kredytów frankowych na rynek swapów walutowych w PLN” zamieszczonej w ANNALES UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA LUBLIN – POLONIA” na str. 205 opisuje wpływ mechanizmów FX SWAP na kurs walutowy forinta pisząc: **„Operacja z 2011 r. przyniosła 15-procentowe osłabienie forinta, co mogło mieć związek z koniecznością odkupienia równowartości około 13 mld EUR przez banki lokalne.”**³ Autor publikacji wprost przyznaje, że operacje zamykania pozycji FX SWAP wiążą się ze wzrostem kursu waluty obcej w stosunku do waluty lokalnej. O ile procent zdaniem KNF operacje „pożyczek”, FX SWAP i CIRS wpłynęły na umocnienie złotego do franka w latach poprzedzających kryzys Lehman Brothers z 2008 roku i w jakim stopniu wpłynęłyby obecnie na osłabienie złotego, gdyby banki zamknęły wszystkie pozycje walutowe finansujące kredyty indeksowane do CHF i denominowane w walucie CHF? Czy, co do samego mechanizmu finansowego, wpływ ten byłby identyczny jak w opisanym przez dr Piotra Mielusa przypadku węgierskim?
4. Czy mechanizm wpływu instrumentów FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych na kurs walutowy był, wg informacji posiadanych przez KNF, znany bankom w Polsce stosującym to finansowanie do kredytów wyrażonych w walucie? Czy według informacji KNF banki informowały klientów o ryzyku przewartościowania złotego w momencie zawierania umowy i późniejszego przewartościowania CHF w okresie spłaty kredytu związanego z wpływem stosowanych przez siebie instrumentów? Czy wg wiedzy KNF informacje o wpływie tych instrumentów FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych na kurs walutowy zawarte zostały w materiałach informacyjnych banków oraz w umowie?
5. Czy zastosowanie do rozliczeń kursu średniego NBP odzwierciedla koszty stosowanych przez banki operacji FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych używanych do finansowania kredytów indeksowanych do waluty i denominowanych w walucie? Czy Urząd zgadza się z tezą, że "Kurs średni NBP" jako zamiennik tabeli kursowych banków nie pozwala odtworzyć złożoności stosowanych przez banki operacji SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych m.in. dlatego, że nie uwzględnia oprocentowania, na jakie umawiają się strony kontraktu? Czy Urząd zgadza się z tezą, że stosowane przez banki operacje FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych nie miały na celu realizacji zapisanych w umowie z klientem operacji zakupu/sprzedaż waluty, ale transfer ryzyka walutowego między stronami operacji (bankiem w Polsce i zagraniczną instytucją finansową)?
6. W wyniku umów FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych banki zobowiązane były do rozliczania się z drugą stroną transakcji, którą była zagraniczna instytucja finansowa. Jaką kwotę wytransferowano z Polski w wyniku stosowanych przez banki operacji FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych finansujących kredyty tzw. walutowe? Kto (jakie zagraniczne instytucje) były beneficjentem stosowanych przez banki mechanizmów FX SWAP, CIRS i pożyczek „walutowych”?

Z wyrazami szacunku,

Marek Rzewuski, wiceprezes Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu

³ <http://journals.umcs.pl/h/article/viewFile/5124/4411>